

GEDAAN WAT ZIJ KON

door

Betsy.

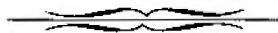

NIJCKERK: G. F. CALLENBACH.

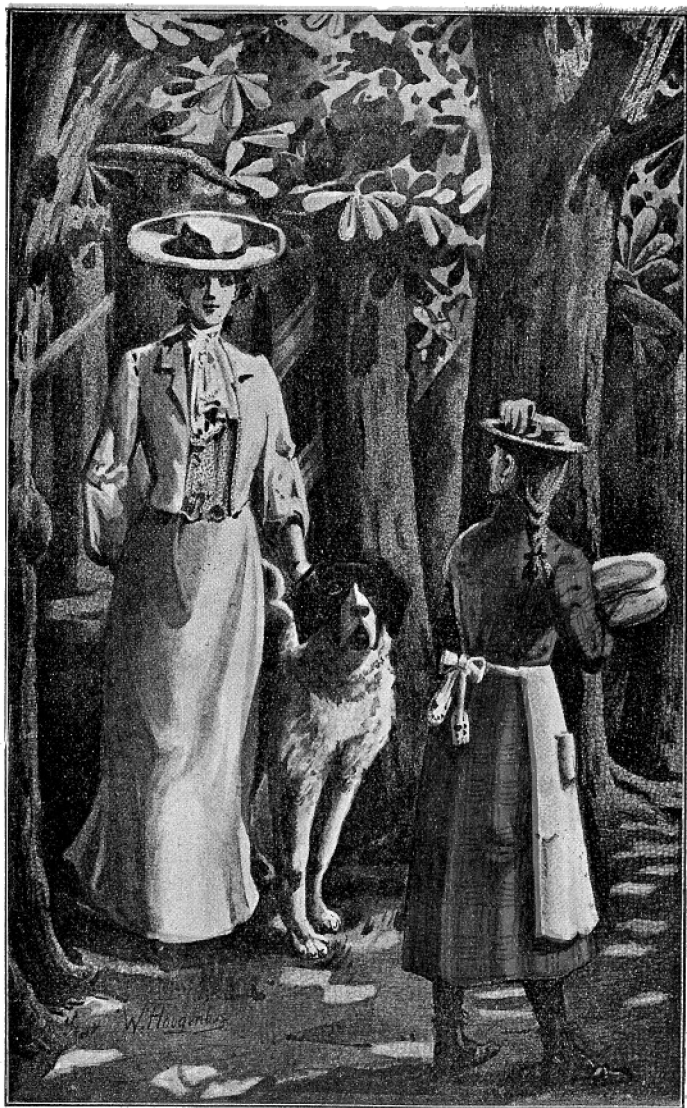
GEDAAN, WAT ZIJ KON.

DOOR

B E T S Y.

NIJKERK — G. F. CALLENBACH.

I.

Maartje Donkers stond zich zorgvuldig te bekijken in den spiegel, die in het voorkamertje kleintjes boven den smallen houten schoorsteenmantel hing, waarop in het midden een klokje stond, met aan weerskanten een vaasje en een porceleinen beeldje, en portretten in lijstjes, alles popperig netjes, geen stofje er op. Op de tafel lag, in een helderen doek gespeld, een pak afgemaakt naaiwerk, dat op wegbrengen wachtte.

„Ben je nog niet klaar, Maartje? Kom dan toch, kind!” klonk een bedrijvige stem uit de keuken.

„Ja, Moe, ik kom al!”

Nog even den hoed een beetje verzet, de weerspannige haren, die maar niet op hun plaats wilden blijven, nog eens flink achter de ooren weggestreken, het blousje wat afgetrokken, en toen, met het pak onder den arm, naar de keuken, om aan moeder te vragen, wat ze zeggen moest.

Maartje was anders geen ljdeltultje. Het kon haar eerder te weinig dan te veel schelen, hoe het goed aan haar lijf zat; maar als ze naar „Huize Boschoord”, naar de freule moest, dan wilde ze in de puntjes zijn. De freule was zelf ook altijd zoo netjes. Niet *opzichtig*-mooi, als zooveel andere jonge dames. Neen, heelemáál niet. Altijd even eenvoudig, in zachte, stemmige kleurtjes; kleurtjes, die juist pasten bij het fijne gezichtje, met de lieve, blauwe oogen en het blonde haar; echt deftig, als moeder altijd zeide. En de freule was net zooals ze er uitzag: eenvoudig, lief en zacht. Alle menschen hielden veel van haar; Maartje ook.

Maartje kende de freule heel goed, van de Zondagsschool. Wie kende haar *niet* op het dorp? Ze heette Cecile. Dat vond

Maartje een mooien naam. Maar de dorpelingen, die haar hadden zien opgroeien, spraken zoo onder elkaar nog altijd trouw van „freule Cietje”; en dat vond Maartje, niet mooier natuurlijk, maar nog veel aardiger.

Maartje ging nu niet meer op de Zondagsschool. Ze was veertien jaar, en al een goed poosje op de catechisatie. Ze zag de freule dus niet geregeld elken Zondag meer, behalve uit de verte in de kerk. Maar als freule Cietje haar tegenkwam, en dat gebeurde nog al eens, sprak ze haar altijd aan. Ze geloofde dat de freule *haar* ook wel mocht lijdén, dat kon ze zoo wel eens merken. Op de Zondagschool had ze dikwijls een pluimpje van haar gehad, dat ze altijd zoo trouw kwam, en zoo goed haar tekst en versje kende, en het vertelde zoo goed onthield. Hè, wat maakte dat haar altijd gelukkig, zoo'n prijsje van freule Cietje!

Maartje vond het altijd erg prettig om de freule te ontmoeten. Dan was het net of er *in* haar iets naar boven sprong; en na de ontmoeting was zij altijd blijder gestemd dan er vóór. Andere menschen hadden dat ook, en ze geloofde dat het kwam, omdat de freule altijd tegen ieder-een iets liefs en hartelijks wist te zeggen.

Maar het was niet alleen op den weg of in de kerk dat Maartje haar zag. Ze kwam dikwijls op „Boschoord” zelf, het groote buitengoed, waar de freule woonde met haar papa, den baron. Moeder naaide voor de freule, armengoed, om weg te geven; en als het dan af was, bracht Maartje het thuis.

Of ze dat graag deed! „'t Kompliment van moeder, en of u dat asjebliëft aan de freule wil geven,” was de gewone boodschap, die moeder haar meegaf; en dan moest ze dadelijk weggaan. Maar de huisknecht van „Boschoord” had voor goed orders gekregen, het meisje Donkers, als ze kwam, te laten wachten; want freule Cecile hield er van, het werk, dat de menschen voor haar deden, zoo gauw mogelijk te betalen, liefst dadelijk; vooral wanneer iemand het noodig had, zooals Maartjes moeder, die weduwe was.

Trof het nu dat de freule thuis was, dan mocht Maartje meestal bij haar komen, in haar eigen mooie kamer, met het dikke tapijt, waar je geen voetstap op hooren kon, en allerhande lage stoeltjes stonden, waar je zoo molligjes inzakte, als je er op zitten ging; of anders onder de veranda, op zij van het huis, waar het ook mooi was, vol bloemen en planten, of in het priëel bij den zwanenvtjver, waar zij ook dikwijls zat. En dan hield ze altijd een praatje. Dan moest Maartje vertellen hoe moeder, en de zusjes, en kleine broer het maakten, en zoo al meer. Op een keer was de freule een heel stuk van den tuin met haar rondgewandeld, om haar de mooie bloemperken te laten zien, en toen had ze een grooten ruiker voor haar geplukt, meest rozen, die stonden er zooveel. Moeder was daar erg bij mee geweest, die hield zooveel van bloemen; en nu de freule dat wist, gaf ze er haar bijna *altijd* wat mee.

Freule Cietje deed een heeleboel goed op het dorp. Als de menschen in moeilijkheid zaten, en hulp of raad noodig hadden, was het altijd: „Weet de freule er al van?” En als ze dan zelf niet helpen kon, deed ze een goed woordje bij haar vader, — een moeder had ze niet meer, — en dat hielp altijd. En het mooiste was, dat zij de menschen nooit deed *voelen* dat ze geholpen werden, en het veeleer een gunst van *hen* leek, als ze haar hulp aannamen.

De baron was zelf ook heel goed. Toen de kerk afgebrand was, doordien de bliksem er in was geslagen, had hij die weer laten opbouwen; en het nieuwe schoolgebouw, waar ze aan bezig waren, en dat zoo mooi werd, was ook voor rekening van den baron. Met Kerstmis werd er alle jaren een groote uitdeeling gehouden van wat de menschen het meest noodig hadden; daar kreeg moeder ook altijd van. Voor wat er dan op de Zondagsschool gebeurde, zorgde de freule dan weer, met nog andere dames. En op Koninginnedag was er een groot kinderfeest in het bosch van het buitengoed.

Maar de baron was ook zoo rijk, zie je. Hij kon dat allemaal doen zonder dat hij 't merkte, of er iets voor

zijn eigen om laten moest. Dat zeiden de menschen ten minste. Maar moeder zei er dan altijd op: „Alles goed en wel, maar lang niet alle rijken *doen* zoo.” En daar had moeder gelijk in, want de oudere menschen vertelden óók, dat de vader van dezen baron heel gierig was, en niets van dat alles deed.

't Moest toch wel prettig wezen om zoo rijk te zijn, dacht Maartje. Ze geloofde, dat, als *zij* rijk was, ze ook graag veel voor een ander zou doen. 't Moest zoo prettig zijn om anderen blij te maken, en de Heer *wilde* dat ook. *Wat gij aan een van de minste Mijner broeders gedaan hebt, dat hebt gij aan Mij gedaan*, had de Heere Jezus zelf gezegd, toen Hij op aarde was. 't Was een van de laatste teksten, die ze voor de freule geleerd had. Maar als je nu niet kón? Als je nu, zooals zij, niets had om te geven, en geen *tijd* had om wat voor anderen te doen? Als je dan niets deed, zou de Heer het je toch zeker niet kwalijk nemen.

Zoo redeneerde Maartje wel eens bij zichzelf. En nu ze, op weg naar „Boschoord”, weer langs de uitgestrekte akkers en weiden liep, die er ook alle aan hoorden, en er het koren zag groeien en het vee grazen, waar kleine zus, toen ze ziek was, zoo lang voor niets melk van gedronken had, toen dacht ze 't weer: „Prettig toch om veel te hebben, en veel voor anderen te kunnen doen.”

II.

't Was een prachtige Junidag, vol zon. Op 't stuk weg, waar de boomen gekapt waren, zelfs gloeiend warm. Maartjes gezichtje zag er rood en glimmend van. Maar in de breede oprijlaan van „Boschoord” was het heerlijk koel, in de schaduw van de zware kastanjeboomen, met slechts hier en daar kleine lichtplekjes, als gouden kapelletjes,

dansend langs 't pad, en een frissche geur van gras en bloemen. Aan het eind van de laan stond, stevig-vierkant, het „Huis,” een ouderwetsch gebouw nog, wit afstekend tegen 't blauw van de lucht en 't groen van de boomen. Maartje hoopte maar dat de freule thuis zou zijn, en veegde haar gezichtje wat af, al loopende.

„Ha, Maartje hééft weer wat voor me!” klonk het op eens achter haar, opgewekt-vriendelijk.

't Sprong weer op in Maartje. Blij keerde zij zich om, naar waar de heldere stem van daan kwam; en in een zijlaan zag ze de lange, slanke gestalte van freule Cecile, in een luchtig, wit kleedje, met breedgeranden stroehoed. Een groote St. Bernhard liep droomerig naast haar.

Heel niet verlegen trad Maartje op haar toe, als op een goede vriendin; en met een vroolijk: „Dag freule!” vatte zij de hand, zoo hartelijk haar toegestoken.

„Arm kind, wat zie je er vreeselijk warm uit!” beklagde haar de freule. „Zeker wel graag even zitten, he, in 't priëel, om wat op te frisschen. Heb je tijd?”

„O, jawel, freule!” — Als ze naar „Boschoord” was, zag moeder op geen half uurtje.

„Kom dan maar mee!” En heel vertrouweljk trok de freule Maartjes hand onder haar arm door, na eerst even iets gezegd te hebben tegen den tuinman, die daar met het aanleggen van een bloemperk bezig was.

Wat ze zeide, verstond Maartje niet. Ze hoorde alleen maar zoo iets van *plukken* en *wasschen*, en zag den man toen dadelijk het werk staken, en den kant van het huis opgaan. Een poosje later, terwijl de freule met haar zat te keuvelen in het priëel, kwam de knecht met een blad aandragen, met een schaal heerlijk-geurende aardbeien er op, en een suikervasje en twee bordjes. De freule vulde een er van voor Maartje; die moest ze nu eerst maar eens oppezelen, voor de frisschigheid. Zelve at ze er ook een paar, ter aanmoediging.

Maartje vond de aardbeien verrukkelijk. Ze vielen op een gloeienden steen, zooals ze later tegen moeder zei. De

freule maakte onderwijl het pak open, en bekeek het naaiwerk eens.

„'t Is alles weer keurig in orde!” zei ze. „Hoe lief van moeder om me er weer zoo gauw aan te helpen. Wil je moeder wèl bedanken? Ik ben blij dat het klaar is. Ik heb een ziek vriendinnetje, weet je, dat dringend behoefte aan die nachtjaponnetjes heeft.” — Toen, na eenig nadenken: „Zou *ji* me nu niet eens een heel groot plezier willen doen, Maartje?”

„Ja zeker, freule, wàt graag!”

‘t Was niet enkel Maartjes *mond*, die dit zeide; haar *oogen* zeiden het ook.

„Ik wou zoo graag dat ze haar ponnen hoe eer hoe liever had, maar ik kan ze haar zelf niet brengen; ik moet straks met mijn vader naar de stad.” — Freule Cie zei altijd bij voorkeur *Vader*; nooit *Papa*. — „Zou *ji* ze haar nu niet even willen aanreiken? ‘t Is Lena Kooij, je weet wel, in één van die drie huisjes over den molen. Je gaat er immers langs?”

„Ja, freule. En al ging ik er *niet* langs, dan zou ik het tòch graag doen. Ik vind het erg prettig, dat ik u eens een pleziertje doen kan. ‘k Wou dat ik er u nog maar een heeleboel meer kon doen.”

„Wou je dat?” zei de freule lachend. „Nu, dan weet ik er al dadelijk nog een. Lena is gewoon, dat ik een poosje bij haar blijf, als ik kom, en haar wat voorlees; dat hoort ze zoo graag. Zou je dat werkje vandaag dan eens van me willen overnemen, als moeder je missen kan? We zijn juist aan zoo'n mooi boekje bezig.”

Maartje keek een beetje verlegen. Zóó iets had ze niet gemeend. Ze dèrfde niet goed. En, dit was meer een pleziertje voor Lena dan voor de freule. Bovendien hield ze niets van Lena. Vroeger, toen ze nog samen schoolgingen, had Lena haar dikwijls geplaagd. Ze zeiden elkaar op straat ook nooit g'n dag. Maar ze wilde dat allemaal niet vertellen. De freule was, geloofde ze, vriendelijk tegen alle menschen, al waren ze nóg zoo vervelend, en zou het

zeker niet aardig van haar vinden, dat *zij* niet vriendelijk tegen *Lena* was.

Toch merkte freule Cecile wel, dat Maartje er tegen opzag, en om het haar wat gemakkelijker te maken, zei ze: „Ik zal je wat aardbeien voor haar meegeven, daar houdt ze zoo van. Zeg dan maar: het compliment van mij, en dat *ik* haar vandaag geen bezoekje kan brengen; maar of *jij* nu wat voor haar lezen wilt. — Je zult er haar stellig plezier mee doen. Ze heeft zoo graag dat er iemand bij haar komt; ze ligt meestal zoo alleen. Haar moeder is haast elken dag uit werken. — Maar als je 't soms liever *niet* doet, kindlief, dan hoeft het niet, hoor.”

„Als *u* het graag wilt, wil *ik* het ook, freule,” zei Maartje, met een overwinning op zichzelf.

„Je bent een beste meid!” zei de freule, op Maartjes schouder kloppend. „Ik wil het heel, heel graag. Je doet er *twee* menschen genoeg mee, moet je maar denken. En — je dient er den *Heer* mee; dat zegt heel wat meer!”

Het lichtte weer in Maartjes oogen. De freule zag het en zei: „Een heerlijke gedachte, he, dat de Heer in den Hemel zich door ons, nietige mensches, wil laten *dienen*? Het is een groote eer voor ons, dit te mogen doen. En wij *doen* het, zoo dikwijls wij, uit *liefde* tot den Heer, *anderen* dienen.”

Het was dezelfde gedachte, die, op weg naar hier, Maartjes hoofdje had beziggehouden; en zoo oprecht gemeend kwam het er nu uit: „Als ik rijk was, zou ik ook graag een heeleboel goed willen doen, freule, net als u!”

„Ho, ho!” lachte de freule. „Je moet niet zoo'n hoogen dunk van mijn goedgevoelen hebben. Ik doe niets meer dan mijn plicht. Maar, m'n lieve kind, een mensch hoeft niet altijd *rijk* te zijn om goed te doen. Ik ben ook niet rijk.”

Maartje keek zóó ongeloofig, dat freule Cecile er om lachen moest. „Ja, 't is waar,” zei ze. „*Mijn vader* is rijk, maar *ik* heb van mezelve niets. Wat ik heb, krijg ik van mijn vader. Als mijn vader *mij* niets gaf, zou *ik* niets aan *anderen* kunnen geven.”

„O-o-o,” zei Maartje, „bedoelt u het zóó?”

„Ja, zoo is het immers? En mijn *vader* zou alweer niet rijk zijn, als de Vader in den Hemel het hem niet had *gemaakt*. Die Hemelsche Vader weet precies hoeveel Zijn kinderen hebben moeten, en geeft daarom den één meer, den ander minder, al naar Hij vindt dat goed voor hen is. En nu is het Zijn wil, dat ze die grootere of kleinere gaven zullen besteden in *Zijn* dienst, dat wil zeggen: ten nutte van anderen.”

„Maar, als je nu eens *niets* van den Heer gekregen hebt, net als ik? Dan is het je schuld niet, als je niets doet; wel, freule?”

„Geloof je heusch dat jij niets van dien goeden, rijken Vader in den Hemel gekregen hebt, Maartje? Neen, dat kan je niet meenen. Denk eens na! Daar is vooreerst je heldere, duidelijke stem, waarmee je zoo aardig hardop lezen kunt, — dat weet ik nog wel van de Zondagsschool, — en waar je straks Lena Koolj een aangenaam uurtje door gaat bezorgen. Vindt je dat *niets*? Dan heb je een paar flinke handen, waarmee je je lieve moeder, die het zoo druk heeft, in het huishouden kunt helpen; en gezonde hersentjes, die maken dat je 't werk goed kunt doen. Is dat allemaal *niets*? Dat zijn *grootte gaven*; en wie die naar des Heeren wil gebruikt, kan er heel wat nut mee doen. Probeer het maar!”

„O, ja, freule! *Zulke* dingetjes. Maar dat noem ik niets bij wat u doet, en de baron. Daar hebben zoo véél menschen wat aan, weet u?”

„De Heer ziet heel anders dan wij, kindje. Die kleine dingetjes, die jij *niets* noemt, hebben in Gods oog geen mindere waarde dan de groote dingen, die mijn vader doet. De Heer weet wel, dat Maartje Donkers geen kerken en scholen kan laten bouwen, en zelfs geen armengoed kan laten naaien, omdat Hij haar het geld er niet voor gegeven heeft. *Ik* kan ook niet meer uitgeven, dan ik van mijn vader *krijg*. Dat verlangt mijn vader ook niet van me. En de *Hemelsche* Vader verlangt dat van *Zijn* kin-

deren evenmin. — Maar wát we krijgen, moeten we nuttig gebruiken. Doen wát onze hand vindt om te doen, 't zij veel of weinig; maar dan, ook dat weinige, doen met al onze macht. Dan is de Heer tevreden over ons. Als de dienstknecht in de Gelijkenis het ééne talent, dat zijn heer hem gegeven had, niet begraven, maar er mee gehandeld en er één bĳgewonnen had, zou zijn heer over hem even tevreden geweest zijn als over de beide anderen, die de vijf en de tien talenten gewonnen hadden. — Nu is er niemand, die ten minste niet één talentje van den Heer ontvangen heeft, behalve behalve Hoe heet dat ééne meisje ook weer, dat *niets* gekregen heeft? Maartje Donkers Is 't niet?"

Maartje lachte verlegen.

„Neen,” vervolgde de freule, met een paar klopjes op Maartjes schouder, „ik weet stellig dat ze dit zelf niet meer zeggen zal. Ze zal voortaan iederen dag vragen: Wat wil de Heer nu van daag dat ik voor Hem doen zal? En als ze dat dan uitgevonden heeft, en ze doet het, met lust, al zijn het nõg zulké kleine dienstjes, dan zal de lieve Heiland ook eens van háár zeggen, wat Hij eenmaal van Maria van Bethanië zeide: *Ze heeft gedaan, wat ze kon.*”

Toen Maartje een poosje later op den terugweg was, had ze net een gevoel of ze uit de Zondagsschool kwam.

III.

Maartje ging dien avond op haar gewonen tijd naar bed, maar ze was lang niet zoo gauw in slaap als anders. Haar hoofdje was vol gedachten.

Ze was bĳ Lena geweest; een heelen tijd; moeder had het goed gevonden. Lena had wel een beetje gek gekeken, toen ze kwam. Maar Maartje had dadelijk haar boodschap gezegd, en toen begreep ze 't. Ze was, o, zoo bĳ met de

ponnen en de aardbeien. „Wat is die freule Cietje toch een snoes! Ze denkt altijd aan alles!” had ze zoo met hart en ziel gezegd. En ze had het ook erg prettig gevonden dat Maartje wat bleef lezen. Over dat flauwe geplaag van vroeger was heel niet gepraat; maar net gedaan of er nooit wat geweest was. En toen ze wegging, had Lena gevraagd of ze nog 's gauw terugkwam; en dat had ze toen beloofd. — Nu moest ze 't ook doen; belofte maakte schuld. En ze *wilde* wel óók. 't Was haar erg meegevallen, en Lena was niets vervelend geweest. 's Zondagsmiddags mocht ze altijd wat wandelen van moeder, met haar kennisjes; maar in plaats daarvan zou ze nu voortaan, zoolang Lena ziek was, liever naar háár toegaan. Ze had zelf ook nog verscheiden mooie boekjes; die kon ze haar ook wel eens voorlezen. Lena vond dat ze prettig bedaard las, net als de freule, niets vermoeiend.

Net als de freule! 't Was haast niet te gelooven, dat *zij* iets net als de freule kon doen. Dat was dan toch al vast één goed ding, waar ze niet rijk voor behoefde te zijn. Eén talentje had ze dus *zeker* van den Heer gekregen; en — o, ze schrikte er van! — 't was heusch al een poosje begraven geweest! De freule had het vandaag voor haar opgegraven. Hoe gelukkig! Nu opgepast dat ze 't niet weer begroef. Winst er mee doen, hoor! Den Heer er mee dienen! En als de Heer dan terugkwam, en zij rekenschap geven moest, dan zou Hij van haar zeggen: Ze heeft er mee gedaan, wat ze kon. Hè, heerlijk! Wat zou ze nog zoolal meer kunnen doen? Ze moest het iederen dag aan den Heer vragen, had de freule gezegd. Ja, dat was het beste. De Heer moest het zelf maar zeggen, wat Hij van haar gedaan wilde hebben... En als vanzelf vouwden zich haar handen en kwam er deze bede:

„Leer mij naar Uw wil te hand'len,
'k Zal dan in Uw waarheid wand'len,
Neig mijn hart, en voeg het saam
Tot de vrees van Uwen Naam.”

Zoo sliep Maartje dien avond in.

Een uur of wat later werd ze wakker, haar handen nog gevouwen. 't Moest al nacht zijn, want het licht was uit en moeder lag in bed; ze hoorde haar slapen. Overal was het stil, behalve in broertjes wieg. Broer had al een pootje liggen knutteren; daar was Maartje zeker wakker van geworden. Straks zou het schreeuwen worden, daar liep het gewoonlijk op uit. En dan moest moeder weer opstaan om hem stil te maken. Zoo ging het iederen nacht. Straks zou het ook wel weer moeten gebeuren, want broer begon hoe langer hoe harder. 't Was toch wel jammer. Moeder had den heelen avond staan strijken, en daar werd ze altijd zoo moe van. — Weet je wat? . . . — En een, twee, drie wipte Maartje haar bed uit, en sloop naar de wieg, op haar bloote voeten, want ze had zulke nare kraakpantoffels. Ze nam broer er uit, en toen hij nog niet zoet wilde zijn, ging ze met hem naar de keuken, de deur stijf dicht, dat moeder hem toch maar niet hooren zou. Daar liep ze wat met hem op en neer, al sussend; en toen het schreeuwen eindelijk ophield, ging ze hem zacht in slaap zingen, met 't eerste wat haar in de gedachten kwam:

„Leer mij naar Uw wil te hand'len,
 'k Zal dan in Uw waarheid wand'len;
 Neig mijn hart en voeg het saam
 Tot de vrees van Uwen Naam.”

En door het keukenraam gluurde stil het maantje naar binnen, zoo vriendelijk, als verheugde het zich over wat het daar zag.

Toen ze er zeker van was dat broer sliep, legde ze hem weer behoedzaam in zijn wiegje, en ging toen zelf ook weer naar bed; alles heel stil, voor moeder. . . .

„Hè, ik heb in lang zoo lekker niet geslapen!” zei moeder 's morgens. „Ik ben er heelemaal door verkwikt. Niet één keer wakker geweest! 'k Wou dat broer iederen nacht zoo rustig was.”

Die innerlijke schik toen van Maartje! 't Brandde haar op de tong om te vertellen van 's nachts. „Maar,” dacht ze, „ik zal me tóch maar liever stilsthouden; anders heeft moe misschien nog maar leed, als ze weet dat ik er zoo lang voor op geweest ben.”

Van moeder kon ze er dus geen prijsje voor krijgen; maar toch was het, als hoorde ze zich influisteren, heel zacht, door een andere stem, die van Boven kwam: *Ze heeft gedaan, wat ze kon.*

Maartjes moeder was kraak-zindelijk, en voerde een voortdurenden strijd tegen stof en vuil. Maar Maartje was van de leer: het helpt tóch niet; morgen is het weer net zoo; en vond het daarom niet noodig elken dag de hoekjes zoo te raken. Bij het doen van het voorkamertje, als het niet bepaald een groote beurt kreeg, was het dan ook gewoonlijk: hier een veeg en daar een veeg, en dan klaar, tot groote ergernis van moeder. Den vorigen morgen was het ook weer zoo gegaan, en toen had moeder haar den stofdoek uit de hand genomen, boos, omdat ze tóch al zooveel te doen had, en had, al grommend, zelf den schoorsteen afgestoft, met alles wat er op stond. Toen was Maartje heel onlief geweest. Ze had er met een zuur gezicht tegenin gegromd, en gezegd dat het veel te veel werk was om iederen dag al die prullen van zijn plaats te nemen. Er kwam toch haast nooit iemand binnen. 't Was maar moeite voor niets. Zulke tooneeltjes kwamen wel eens meer den vrede verstoren; en al duurden ze gelukkig niet lang, het gaf voor die oogenblikken toch iets onaangenaams in huis.

Dezen morgen kwam Maartje weer, met haar stofdoek gewapend, het voorkamertje binnen, heel vroolijk gestemd. De gedachte, dat moeder door *haar* toedoen zoo lekker geslapen had, had haar een gevoel van blijde voldoening gegeven; en zonder er nu juist aldoor aan te denken, duurde die prettige stemming toch voort.

Vlug werd de doek over de weinige maar knappe meubeltjes gestreken, neuriënd, eerst de wijs, toen de woorden

van wat haar sedert den vorigen avond telkens weer in de gedachten kwam: *Leer mij naar Uw wil te handelen.*

Zoo kwam ze voor den schoorsteen te staan. Reeds ging de doek, als gewoonlijk, langs klok en vaasjes; maar op eens, als door innerlijken drang, nam ze elk stuk van zijn plaats, en maakte ze alles in de puntjes schoon, zooals moeder het graag had, al maar zingende. Zoo, nu was het toch netjes! Er zou vandaag wel weer niemand het gezicht van hebben, want het was waschdag. Maar stond er niet in den Bijbel: *Al wat gij doet, doet het van harte als den Heere, en niet den menschen?* Het had laatst nog op den scheurkalender gestaan, en het beteekende, dat je alles zóó moest doen, of je 't voor den Heer zelf deed, in plaats van voor de menschen. *Alles.* Kamer-doen dus ook? Zeker; waarom niet? Als de Heere Jezus te Bethanië kwam, in het huis van Lazurus, zullen Martha en Maria ook wel gezorgd hebben, dat alles netjes in orde was. Hè, als de Heer hier ook eens komen moest, wat *zou* ze werken! Maar dan moest ze 't nu óók goed doen; want al kwam de Heer nu niet meer lichamenlijk bij de menschen, Hij zag toch nog even goed als *toen*, hoe het er bij hen uitzag. — Wacht, die stoel was niet schoon; dien had ze niet overal geraakt. Zoo. En het kastje bovenop had ze vergeten. Gauw er bijklimmen. En de randen van de schilderijtjes nog. Zoo; nu was toch alles gedaán. Schooner kòn het nu niet. Nu mocht Moe het gerust nazien. — Waarom had ze Moe, die zoo van zindelijk hield, toch al niet lang dat plezier gedaan? Ze had er zoo geen erg in gehad; zelfs gisteren nog niet, toen Moe er over gromde. Maar ze begreep wel hoe het kwam, dat ze er nu in eens over was gaan denken. Het kwam zeker omdat ze den Heer nu *bad*, haar te leeren handelen naar Zijn wil. De Heer *maakte* nu dat ze lust kreeg om haar werk goed te doen; om dat weinige dat *zij* doen kon, te doen *met al haar macht*, zooals de freule gezegd had dat het *moest*. — Nu gauw naar achter! Broer huilde, en moeder stond te wasschen!

Zooals Maartje dien dag over de dingen dacht, blééf ze denken. *Naar 's Heeren wil te handelen* blééf haar lust en haar gebed. Ieder, met wie zij in aanraking kwam, kon dat merken; haar moeder allereerst. Moeder hoefde niet half zoo dikwijls meer op haar te knorren; dat was veel aangenamer, zoowel voor moeder als voor haar; en gebeurde het al eens, dan maakte het Maartje niet dwars meer, maar bedroefd, en deed ze haar best het weergoed te maken.

Zij was er nu zelf verwonderd over, zooveel dienstjes als zij anderen bewijzen kon, en zooveel blijde gezichten als zij kon maken, al was ze geen freule Cietje. En hoe ouder ze werd, en hoe meer ze er zich op toelegde, hoe meer gelegenheid ze er toe vond. Ze ondervond het nu duidelijk, je hoefde niet rijk te zijn om goed te doen; wel te verstaan niet rijk in *geld*; wèl rijk in *liefde*. En dat werd Maartje, meer en meer. *De liefde van Christus, die drong haar*. Werken voor Jezus werd haar levensdoel. En aan dat *werken* liet ze trouw het *bidden* voorafgaan; want ze leerde ook dat het anders niet gaat, en de lust en bekwaamheid er toe van den Heer zelf moet komen.

Zoo werd Maartje een oprechte dienstmaagd des Heeren. Want wie ernstig bidt:

Neig mijn hart en voeg het saam
Tot de vrees van Uwen Naam,

die wordt verhoord, en voor zulk een staat de belofte in den Bijbel: *Ulieden, die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan*. En wie zich door *die* Zon beschijnen laat, die wordt, door den weerglans van die Zon, zelf een licht of *lichtje*, al naar de mate van Gods gaven, maar toch altijd, 't zij grooter of kleiner,

Schijnend tot des naasten vreugde,
Lichtend tot des Vaders eer.
